

således, at det sikres, at parterne får en korrekt opfattelse af mæglerens rolle, både i de tilfælde, hvor retsmægleren er dommer, og hvor retsmægleren er advokat.

Retsplejerådet bemærker endvidere, at der ikke er anført noget i evalueringen af forsøgsordningen, som kunne pege i retning af, at dommernes deltagelse i retsmægling skulle være med til at afsvække tilliden til domstolens troværdighed.

Over for Retsplejerådet har det endvidere været anført, at der kan opstå forskellige interessekonflikter, hvis dommere skal kunne fungere som retsmæglere. Det er bl.a. blevet anført, at retsmægling ikke er juridisk virksomhed eller dømmende magt i grundlovens forstand, og at dommere som retsmæglere derfor ikke er omfattet af bestemmelsen i grundlovens § 64, 1. pkt., om dommers funktionelle uafhængighed, hvorefter dommere i deres kald alene har at rette sig efter loven. Når dommere som retsmæglere ikke er uafhængige i grundlovens betydning, vil der være et behov for advokater som retsmæglere i de sager, hvor offentlige myndigheder eller interesser er involveret. Som en anden interessekonflikt er anført de tilfælde, hvor der er indgået et retsforlig som led i en retsmægling, og dette retsforlig ønskes tvangsfuldbyrdet ved fogedretten. Der vil herved kunne opstå en konflikt, hvis fogeden skal prøve indsigelser, der angår fejl eller forsømmelser begået af en kollega, som har fungeret som retsmægler. Der er i den forbindelse endvidere henvist til, at det følger af bestemmelsen i retsplejelovens § 501, stk. 2, jf. § 270, stk. 2, om fogedrettens prøvelse af indsigelser mod indenretlige forlig, at fogedretten ikke kan prøve indsigelser grundet på fejl eller forsømmelser, som dommeren ved at mægle forlig har gjort sig skyldig i. Hvis dette også gælder for dommere, når de fungerer som retsmæglere, vil der være en skævhed i forhold til de tilfælde, hvor det er en advokat, der har fungeret som retsmægler, og hvor der derfor ikke er noget til hinder for fuld efterprøvelse af et forlig.

Retsplejerådet deler ikke de betænkeligheder, der er anført ovenfor. Selv om en dommer i sin funktion som retsmægler – der ikke kan anses for udøvelse af dømmende magt – ikke kan anses for omfattet af grundlovens § 64, 1. pkt., om dommers funktionelle uafhængighed, ligger det efter Retsplejerådets opfattelse som en forudsætning for hele ordningen med retsmægling, at hverken offentlige myndigheder eller andre kan give retsmæglerne – dvs. hverken dommere eller advokater – bindende pålæg vedrørende en konkret retsmægling, og eventuelle interessekonflikter vil efter Retsplejerådets opfattelse kunne løses ved hjælp af de

inhabiliteringsregler, der foreslås indført for retsmæglere, jf. nærmere pkt. 3.8 nedenfor. Det forhold, at der vil kunne være sager, hvor en dommer på grund af inhabilitet vil være afskåret fra at fungere som retsmægler, kan efter Retsplejerådets opfattelse ikke begrunde, at dommere generelt bør være afskåret fra at fungere som retsmæglere. Det følger af de almindelige inhabilitetsregler, at en domstolsjurist, vil være afskåret fra at bedømme, om en kollega har begået fejl eller forsømmelser, hvis der herved kan rejses tvivl om den pågældendes fuldstændige upartiskhed. En dommerfuldmægtig eller retsassessor i fogedretten vil således være inhabil i en sag om, hvorvidt en dommer ved det pågældende embede, der har fungeret som retsmægler, har begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med retsmæglingen. Retsplejerådet deler derfor ikke de betænkeligheder, der er anført vedrørende fogedrettens prøvelse af indsigelser mod retsforlig på grund af fejl eller forsømmelser begået af en dommermægler, idet det forhold, at en domstolsjurist vil skulle efterprøve, om en anden domstolsjurist har begået fejl eller lignende, ikke er en problemstilling, der gør sig særskilt gældende for retsmægling.

Med hensyn til fogedrettens mulighed for overhovedet at prøve indsigelser mod gyldigheden af forlig, hvis indsigelserne støttes på, at dommeren har gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelser i forbindelse med retsmæglingen, bemærker Retsplejerådet, at der efter rådets opfattelse ikke gælder – og heller ikke bør gælde – en begrænsning i fogedrettens adgang til efterprøvelse. Retsplejelovens § 501, stk. 2, henviser til retsplejelovens § 270, stk. 2, der omhandler fejl ved rettens handlinger. Da retsmægleren i en retsmægling ikke fungerer som »retten«, gælder begrænsningen i adgangen til efterprøvelse efter Retsplejerådets opfattelse ikke med hensyn til retsforlig indgået som led i en retsmægling.

Endelig bemærker Retsplejerådet, at der har været anført betænkeligheder af økonomisk karakter, bl.a. at det ikke bør være det offentlige, der betaler for udgifterne ved retsmæglings, samt at en sådan ordning, hvor dommere skal fungere som retsmæglere, vil påføre domstolene udgifter til navnlig uddannelse, lokaler og sekretariatsbistand. Endvidere kan den pågældende form for retsmægling lige så godt varetages af private som af det offentlige.

Retsplejerådet anfører, at indførelse af en permanent ordning med retsmægling vil medføre visse merudgifter for domstolene til bl.a. uddannelse af dommere som retsmæglere, informationsvirksomhed og honorering af advokatmæglerne, idet Retsplejerådet finder, at retsmægling bør være en mulighed, der uden